

II

(Muut kuin lainsäätämismääräyksessä hyväksyttävät säädökset)

KANSAINVÄLISET SOPIMUKSET

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

annettu 26 päivänä syyskuuta 2011,

Fidžin tasavallan kanssa AKT-EY-kumppanuussopimuksen 96 artiklan ja kehitysyhteistyön rahoitusvälineen 37 artiklan nojalla käytyjen neuvottelujen päättämisestä tehdyn päätöksen 2007/641/EY muuttamisesta ja soveltamisjakson jatkamisesta

(2011/637/EU)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 217 artiklan,

ottaa huomioon Cotonoussa 23 päivänä kesäkuuta 2000 allekirjoitetun Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen kumppanuussopimuksen ⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Ouagadougoussa 22 päivänä kesäkuuta 2010 ⁽²⁾, jäljempänä 'AKT-EU-kumppanuussopimus', ja erityisesti sen 96 artiklan,

ottaa huomioon AKT-EY-kumppanuussopimuksen soveltamiseksi toteutettavista toimenpiteistä ja noudatettavista menettelyistä tehdyn, neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien välisen sisäisen sopimuksen ⁽³⁾ ja erityisesti sen 3 artiklan,

ottaa huomioon kehitysyhteistyön rahoitusvälineen perustamisesta 18 päivänä joulukuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1905/2006, jäljempänä 'kehitysyhteistyön rahoitusväline' ⁽⁴⁾, ja erityisesti sen 37 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvoston päätös 2007/641/EY ⁽⁵⁾ tehtiin aiheellisten toimenpiteiden täytäntöönpanemiseksi sen jälkeen, kun

⁽¹⁾ EYVL L 317, 15.12.2000, s. 3.

⁽²⁾ EUVL L 287, 4.11.2010, s. 3.

⁽³⁾ EYVL L 317, 15.12.2000, s. 376.

⁽⁴⁾ EUVL L 378, 27.12.2006, s. 41.

⁽⁵⁾ EUVL L 260, 5.10.2007, s. 15.

AKT-EU-kumppanuussopimuksen 9 artiklassa tarkoitettuja olennaisia osia ja kehitysyhteistyön rahoitusvälineen 3 artiklassa tarkoitettuja arvoja oli rikottu.

- (2) Näitä toimenpiteitä on jatkettu neuvoston päätöksellä 2009/735/EY ⁽⁶⁾ ja sen jälkeen neuvoston päätöksillä 2010/208/EU ⁽⁷⁾, 2010/589/EU ⁽⁸⁾ ja 2011/219/EU ⁽⁹⁾, koska Fidžin tasavalta ei ole tähän mennessä pannut täytäntöön AKT-EU-kumppanuussopimuksen olennaisia osia ja kehitysyhteistyön rahoitusvälinettä koskevia keskeisiä sitoumuksiaan, jotka annettiin huhtikuussa 2007 käydyissä AKT-EU-kumppanuussopimuksen olennaisia osia ja kehitysyhteistyövälinettä koskeneissa neuvotteluissa, minkä lisäksi viimeaikainen kehitys on eräiden sitoumusten osalta ollut selvästi taantuva.
- (3) Päätöksen 2007/641/EY voimassaolo päättyy 30 päivänä syyskuuta 2011. On asianmukaista jatkaa sen voimassaoloa ja saattaa asianmukaiset toimenpiteet sen mukaisesti ajan tasalle,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Muutetaan päätös 2007/641/EY seuraavasti:

- 1) Korvataan 3 artiklan toinen kohta seuraavasti:

"Sen voimassaolo päättyy 30 päivänä syyskuuta 2012. Sitä tarkastellaan uudelleen vähintään kuuden kuukauden välein."

- 2) Korvataan liite tämän päätöksen liitteellä.

⁽⁶⁾ EUVL L 262, 6.10.2009, s. 43.

⁽⁷⁾ EUVL L 89, 9.4.2010, s. 7.

⁽⁸⁾ EUVL L 260, 2.10.2010, s. 10.

⁽⁹⁾ EUVL L 93, 7.4.2011, s. 2.

2 artikla

Tämän päätöksen liitteenä oleva kirje osoitetaan Fidžin tasavallalle.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä 26 päivänä syyskuuta 2011.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. KOROLEC

LIITE

KIRJE

Hänen Ylhäisyytensä Ratu Epeli NAILATIKAU

Fidžin tasavallan presidentti

Suva

Fidžin tasavalta

Arvoisa presidentti

Euroopan unioni (EU) pitää AKT-EU-kumppanuussopimuksen 9 artiklan määräyksiä ja kehitysyhteistyön rahoitusvälineen 3 artiklan säännöksiä hyvin tärkeinä. AKT-EU-kumppanuus perustuu ihmisoikeuksien, demokratian periaatteiden ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamiseen, jotka muodostavat AKT-EU-kumppanuussopimuksen olennaiset osat ja ovat suhteidemme perusta.

EU:n neuvosto tuomitsi 11. joulukuuta 2006 Fidžin tasavallan sotilasvallankaappauksen.

Koska Fidžillä 5. joulukuuta 2006 tapahtunut sotilasvallankaappaus rikkoi AKT-EU-kumppanuussopimuksen 9 artiklassa mainittuja olennaisia osia, EU kutsui Fidžin AKT-EU-kumppanuussopimuksen 96 artiklan mukaisesti neuvotteluihin, jotta tilannetta voitaisiin tutkia perusteellisesti ja toteuttaa tarvittaessa toimenpiteitä sen korjaamiseksi.

Neuvottelujen virallinen osuus alkoi Brysselissä 18. huhtikuuta 2007. EU piti myönteisenä, että väliaikaishallitus vahvisti tuolloin joukon jäljempänä lueteltuja ihmisoikeuksien, perusvapauksien, demokratian periaatteiden ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamiseen liittyviä sitoumuksia ja ehdotti myönteisiä toimia niiden täytäntöönpanemiseksi.

Sittemmin ja varsinkin huhtikuussa 2009 maan kehityksessä on valitettavasti ollut joukko takaiskuja, mikä tarkoittaa sitä, että Fidži rikkoo nyt useita antamia sitoumuksia. Tämä koskee etenkin perustuslain kumoamista, hyvin huomattavaa viivettä parlamenttivaalien järjestämisessä sekä ihmisoikeusrikkomuksia. Vaikka sitoumusten täytäntöönpano on viivästynyt huomattavasti, suurin osa niistä on edelleen erittäin merkityksellisiä Fidžin nykytilanteessa, ja ne on siksi liitetty tähän kirjeeseen. Koska Fidži on yksipuolisesti päättänyt rikkoa eräitä keskeisiä sitoumuksia, se on menettänyt kehitysyhteistyön määrärahoja.

EU ilmaisee kuitenkin AKT-EU-kumppanuussopimuksen perustana olevan kumppanuuden hengessä olevansa valmis aloittamaan uudet viralliset neuvottelut heti, kun on todellisia mahdollisuuksia saattaa ne myönteiseen päätökseen. Väliaikaishallituksen pääministeri esitti 1. heinäkuuta 2009 etenemissuunnitelman uudistusten täytäntöönpanemiseksi ja demokratian palauttamiseksi. EU on valmis aloittamaan etenemissuunnitelmaa koskevan vuoropuhelun ja harkitsemaan uusien neuvottelujen käymistä sen pohjalta. Tämän mukaisesti EU on päättänyt jatkaa Fidžiin soveltamiensa aiheellisten toimenpiteiden voimassaoloa luodakseen mahdollisuuden uusille neuvotteluille. Vaikka osa aiheellisista toimenpiteistä ei ole enää ajankohtaisia, EU pitää niiden yksipuolisen ajan tasalle saattamisen sijaan parempana jatkaa uusien neuvottelumahdollisuuksien kartoittamista Fidžin kanssa. Tästä syystä on erityisen tärkeää, että väliaikaishallitus sitoutuu käymään kansallisen tason poliittista vuoropuhelua kaikkien osapuolten kanssa ja suhtautumaan joustavasti etenemissuunnitelmaa koskevaan aikatauluun. Vaikka EU:n kanta perustuu nyt ja tulevaisuudessa AKT-EU-kumppanuussopimuksen olennaisille osille ja perusperiaatteille etenkin vuoropuhelun keskeisen aseman ja keskinäisten velvoitteiden noudattamisen osalta, EU korostaa, ettei sillä ole ennakkonäkemyksiä tulevien neuvottelujen tuloksesta.

Jos uudet neuvottelut johtavat siihen, että Fidži antaa merkittäviä sitoumuksia, EU on valmis tarkastelemaan aiheellisia toimenpiteitä varhennetusti ja myönteisessä hengessä. Jos taas Fidžin tilanne ei parane, maa menettää kehitysyhteistyön varoja edelleen. EU perustaa tulevat päätöksensä sokeripöytäkirjan maiden liitännäistoimenpiteistä ja kymmenennen Euroopan kehitysrahaston, jäljempänä 'EKR', maaohjelmasta Fidžin osalta erityisesti arvioon, jonka se tekee perustuslailisen järjestyksen palauttamisessa tapahtuneesta edistyksestä.

Siihen asti, kun uudet neuvottelut on käyty, EU kehottaa Fidžiä jatkamaan ja tehostamaan poliittista vuoropuhelua.

Aiheelliset toimenpiteet ovat seuraavat:

— humanitaarista apua sekä kansalaisyhteiskunnalle ja heikossa asemassa oleville väestöryhmille tarkoitettua suoraa tukea voidaan jatkaa,

- käynnissä olevia, erityisesti kahdeksannesta ja yhdeksännestä EKR:stä rahoitettavia yhteistyötoimia voidaan jatkaa,
- demokratiaan paluuta helpottavia ja hallintotapaa parantavia yhteistyötoimia voidaan jatkaa, paitsi jos olosuhteet ovat hyvin poikkeukselliset,
- sokerialan uudistusta koskevat vuoden 2006 liitännäistoimenpiteet voidaan toteuttaa. Fidži allekirjoitti rahoitus sopimuksen teknisellä tasolla 19. kesäkuuta 2007. Huomattakoon, että rahoitus sopimukseen sisältyy lykkäysehto,
- sokerialan uudistuksen liitännäistoimenpiteitä vuosiksi 2011–2013 koskeva monivuotinen maaohjelma voidaan valmistella ja mahdollisesti allekirjoittaa,
- kymmenennen EKR:n maakohtainen strategia-asiakirja ja maaohjelma alustavine määrärahoineen voidaan viimeistellä, allekirjoittaa teknisellä tasolla ja panna täytäntöön ja kannustinerä, jonka suuruus on enimmillään 25 prosenttia kyseisistä määrärahoista, voidaan myöntää edellyttäen, että ihmisoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta koskevista sitoumuksista pidetään kiinni. Tämä tarkoittaa sitä, että väliaikaishallitus pitää perustuslain voimassa, että oikeuslaitoksen riippumattomuutta kunnioitetaan täysimääräisesti, että 6. syyskuuta 2007 uudelleen käyttöön otetut poikkeustilamääräykset kumotaan mahdollisimman pian, että kaikki väitetyt ihmisoikeusrikkomukset tutkitaan ja käsitellään Fidžin lakien mukaisilla menettelyillä ja foorumeilla ja että väliaikaishallitus tekee parhaansa estääkseen turvallisuusviranomaisia antamasta pelottelevia lausuntoja,
- vuoden 2007 sokerimäärärahaa ei myönnetty,
- vuoden 2008 sokerimäärärahan käyttöönotolle oli asetettu ehdoksi selvityksen esittäminen siitä, että vaalien valmistelu etenee sovittujen sitoumusten mukaisesti, uskottavasti ja aikataulussa, erityisesti väestölaskennan, vaalipiirien rajojen uudelleen määrittelyn ja perustuslain mukaisen vaaliuudistuksen sekä keskusvaalilautakunnan toiminnan varmistamisen edellyttämien toimenpiteiden osalta, mihin kuului vaalien valvojan nimeäminen 30. syyskuuta 2007 mennessä perustuslain mukaisesti. Fidži menetti vuoden 2008 sokerimäärärahan 31. joulukuuta 2009,
- vuoden 2009 sokerimääräraha peruttiin toukokuussa 2009, koska väliaikaishallitus päätti lykätä parlamenttivaaleja syyskuulle 2014,
- vuoden 2010 määräraha peruttiin ennen 1 päivää toukokuuta 2010, koska demokraattisen prosessin jatkamisessa ei ollut edistytty. Koska sokerialan tilanne on kriittinen, osa määrarahasta kuitenkin siirrettiin käytettäväksi suoriin avustuksiin sokerintuotannosta suoraan riippuvaiselle väestöosalle kielteisten sosiaalisten seurausten lieventämiseksi. Näitä varoja hallinnoi keskitetysti EU:n Suvassa oleva edustusto, eikä niitä kanavoida Fidžin viranomaisten kautta,
- entisten sokeripöytäkirjan maiden liitännäistoimenpiteitä koskevan monivuotisen vuosien 2011–2013 maaohjelman alustavien määrärahojen käyttöönotto riippuu siitä, päästäänkö neuvotteluissa tuloksiin. Ilman neuvottelutulosta voidaan tästä määrarahasta rahoittaa pelkästään sosiaalisten seurausten lieventämiseksi tarkoitettuja toimenpiteitä,
- lisäksi voidaan harkita erityistukea keskeisten sitoumusten valmistelutyötä ja täytäntöönpanoa, etenkin vaalien valmisteluja ja/tai toimittamista varten,
- alueellinen yhteistyö ja Fidžin osallistuminen siihen säilyvät ennallaan.

Sitoumusten noudattamista seurataan liitteessä esitettyjen säännöllistä vuoropuhelua, arviointi- ja tarkastuskäyntien yhteydessä tehtävää yhteistyötä ja raportointia koskevien ehtojen mukaisesti.

Lisäksi EU odottaa Fidžin tekevän täysimääräistä yhteistyötä Tyynenmeren saarten foorumin kanssa, kun pannaan täytäntöön arvovaltaisten henkilöiden ryhmän suosituksia sellaisina kuin foorumin ulkoministerit hyväksyivät ne kokouksessaan Vanuatulla 16. maaliskuuta 2007.

EU jatkaa Fidžin tilanteen tiivistä seuraamista. Fidžin kanssa käydään AKT–EU-kumppanuussopimuksen 8 artiklan nojalla vahvistettua poliittista vuoropuhelua tavoitteena varmistaa ihmisoikeuksien kunnioittaminen, demokratian palauttaminen ja oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen, kunnes molemmat osapuolet toteavat, että vahvistettu vuoropuhelu on täyttännyt tarkoituksensa.

Jos väliaikaishallitus hidastaa annettujen sitoumusten täytäntöönpanoa, keskeyttää sen tai perääntyy sitoumuksista, EU pidättää itselleen oikeuden mukauttaa aiheellisia toimenpiteitä.

EU painottaa, että Fidžin etuoikeudet sen yhteistyössä EU:n kanssa riippuvat AKT-EU-kumppanuussopimuksen olennaisen osien ja kehitysyhteistyön rahoitusvälineessä tarkoitettujen periaatteiden kunnioittamisesta. Jotta EU vakuuttuisi siitä, että väliaikaishallitus on täysin valmis täyttämään antamansa sitoumukset, sovittujen sitoumusten täytäntöönpanossa on edistytävä merkittävästi jo varhaisessa vaiheessa.

Kunnioitavasti

Tehty Brysselissä

Euroopan unionin neuvoston puolesta

Euroopan komission puolesta

LIITTEEN LIITE

FIDŽIN TASAVALLAN KANSSA SOVITUT SITOUMUKSET

A. **Demokratian periaatteiden kunnioittaminen**

Sitoumus nro 1

Vapaat ja rehelliset parlamenttivaalit järjestetään 24 kuukauden kuluessa 1 päivästä maaliskuuta 2007, ja niiden on oltava Tyynenmeren saarten foorumin sihteeristön nimeämien riippumattomien tarkastajien suorittaman arvioinnin päätelmien mukaiset. Vaaleihin johtavia prosesseja valvotaan, mukautetaan ja tarkistetaan tarvittaessa yhdessä sovittujen arviointiperusteiden mukaan. Tämä merkitsee erityisesti, että

- väliaikaishallitus vahvistaa 30. kesäkuuta 2007 mennessä aikataulun, jossa esitetään päivämäärät uusien parlamenttivaalien valmistelujen eri vaiheiden päätökseen saattamiselle,
- aikataulussa määritetään väestölaskennan, vaalipiirien rajojen uudelleen määrittelyn ja vaaliuudistuksen ajankohdat,
- vaalipiirien rajojen määrittely ja vaaliuudistus toteutetaan perustuslain mukaisesti,
- keskusvaalilautakunnan toiminnan varmistamiseksi toteutetaan toimenpiteitä, joihin kuuluu vaalivalvojan nimittäminen 30. syyskuuta 2007 mennessä perustuslain mukaisesti,
- varapresidentti nimitetään perustuslain mukaisesti.

Sitoumus nro 2

Väliaikaishallitus ottaa huomioon kansalaisyhteiskunnan ja muiden merkittävien sidosryhmien kanssa käydyt keskustelut hyväksyessään lainsäädäntöön sekä finanssi- ja muuhun politiikkaan liittyviä merkittäviä aloitteita ja muutoksia.

B. **Oikeusvaltioperiaate**

Sitoumus nro 1

Väliaikaishallitus tekee parhaansa estääkseen turvallisuusviranomaisia antamasta pelottelevia lausuntoja.

Sitoumus nro 2

Väliaikaishallitus pitää voimassa vuoden 1997 perustuslain ja takaa perustuslaillisten instituutioiden, kuten Fidžin ihmis-oikeuskomission, julkisen palvelun komission ja perustuslaillisten elinten komission normaalin ja riippumattoman toiminnan. Suuren heimopäälliköiden neuvoston huomattava itsenäisyys säilytetään ja sen toimintaa jatketaan.

Sitoumus nro 3

Oikeuslaitoksen riippumattomuutta kunnioitetaan täysimääräisesti, se saa työskennellä vapaasti, ja kaikki asianosaiset noudattavat sen päätöksiä. Erityisesti

- väliaikaishallitus sitoutuu nimittämään perustuslain 138 §:n 3 momentissa tarkoitetun tuomioistuimen 15. heinäkuuta 2007 mennessä,
- vastedes tuomarit nimitetään ja erotetaan tiukasti perustuslain säännösten ja menettelysääntöjen mukaisesti,
- asevoimat, poliisi tai väliaikaishallitus eivät puutu millään tavalla oikeudenkäyntimenettelyyn, ja ne kunnioittavat täysimääräisesti oikeusalan toimijoiden ammatinharjoitusta.

Sitoumus nro 4

Kaikki korruption liittyvät rikosasiat käsitellään asianmukaisia oikeudellisia kanavia käyttäen, ja muut väitetyt korruptiotapauksia tutkimaan mahdollisesti perustettavat elimet toimivat perustuslain puitteissa.

C. Ihmisoikeudet ja perusvapaudet

Sitoumus nro 1

Väliaikaishallitus toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet helpottaakseen sitä, että kaikkien väitettyjen ihmisoikeusrikkomusten tutkinta tai käsittely tapahtuu Fidžin lakien mukaisilla menettelyillä ja foorumeilla.

Sitoumus nro 2

Väliaikaishallitus kumoaa poikkeustilamääräykset toukokuussa 2007 edellyttäen, etteivät kansallinen turvallisuus, yleinen järjestys ja yleinen turvallisuus ole uhattuina.

Sitoumus nro 3

Väliaikaishallitus sitoutuu huolehtimaan siitä, että Fidžin ihmisoikeuskomissio toimii täysin riippumattomasti ja perustuslain mukaisesti.

Sitoumus nro 4

Sananvapautta ja tiedotusvälineiden vapautta kunnioitetaan täysimääräisesti niiden kaikissa muodoissa perustuslaissa säädetyn mukaisesti.

D. Sitoumusten noudattamisen seuranta

Sitoumus nro 1

Väliaikaishallitus sitoutuu käymään säännöllistä vuoropuhelua mahdollistaakseen edistymisen arvioinnin ja antaa EU:n ja Euroopan komission viranomaisille ja edustajille mahdollisuuden tutustua rajoituksetta kaikkiin tietoihin, jotka liittyvät ihmisoikeuksia, demokratian rauhanomaista palauttamista ja oikeusvaltion toteutumista Fidžillä koskeviin kysymyksiin.

Sitoumus nro 2

Väliaikaishallitus tekee täyttä yhteistyötä EU:n mahdollisesti tekemien, edistymistä arvioivien ja seuraavien tarkastuskäyntien aikana.

Sitoumus nro 3

Väliaikaishallitus raportoi tilanteen edistymisestä Cotonoun sopimuksen olennaisten osien ja sitoumusten osalta toimitamalla kertomuksen joka kolmas kuukausi 30. kesäkuuta 2007 alkaen.

Tiettyjä kysymyksiä voidaan käsitellä tuloksellisesti vain pragmaattisella lähestymistavalla, jossa otetaan huomioon nykyinen tilanne ja tähdätään tulevaisuuteen.
